

Handläggare
Susanna Lennström
08-508 261 95**Till**
Trafiknämnden
2017-04-06

Gångstråk Hornstull - Telefonplan. Inriktningsbeslut

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner inriktningsbeslut för åtgärder utmed gångstråk Hornstull – Telefonplan till en bedömd kostnad på 15 mnkr.
2. Trafiknämnden ger kontoret i uppdrag att fortsätta utreda och projektera åtgärder fram till ett genomförandebeslut samt att genomföra mindre åtgärder, till en bedömd kostnad på 2 mnkr.

Jonas Eliasson
FörvaltningschefMattias Lundberg
AvdelningschefJeffery Archer
Tf. enhetschef

Sammanfattning

Gångstråket mellan Hornstull och Telefonplan är ett av fem strategiskt viktiga stråk som pekas ut i handlingsplanen till Stockholms stads gångplan.

Gångstråket har utretts och gångtrafikens förutsättningar har analyserats, med fokus på gångplanens fyra värdeord, att invånarna ska *kunna, vilja, veta* och *våga* gå. Utredningen har resulterat i förslag på fortsatt arbete med åtgärder på kort, medellång och lång sikt. På kort sikt föreslås bland annat åtgärder som upprustning av gångtunnlar, förbättrad gångvägvisning och komplettering av

Trafikkontoret
TrafikplaneringFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 261 95
Växel 08-508 272 00
susanna.lennstrom@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

möblering, i första hand sittplatser, längs med stråket. På medellång sikt föreslås åtgärder som en ny utformning av gång- och cykelpassagen över tvärbanans spår i Liljeholmen, korsningspunkter och platser i Midsommarkransen samt förbättrad belysning på strategiska punkter. På lång sikt finns mer visionära förslag som kräver ytterligare utredning, exempelvis utsiktsplatser i form av nischer på Liljeholmsbron.

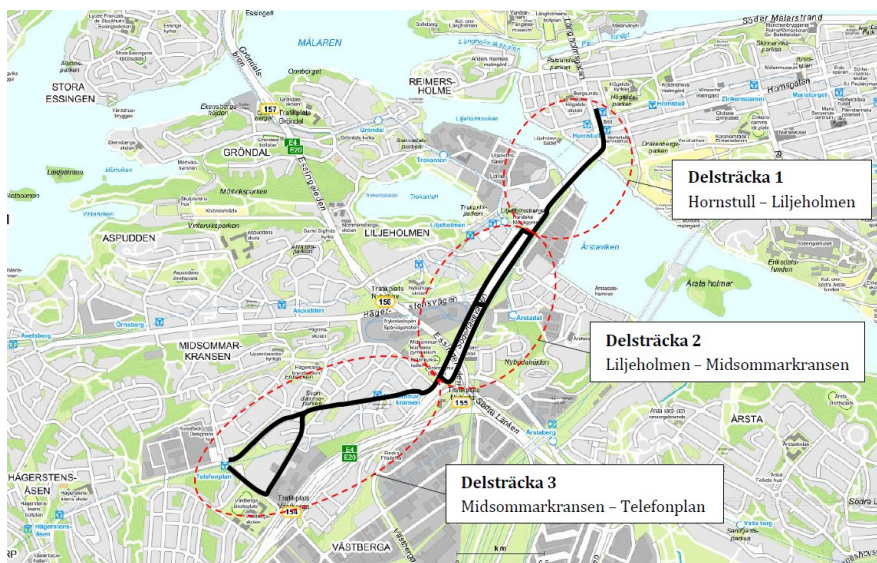
Åtgärderna väntas öka gångvänligheten och bidra till gångplanens och framkomlighetsstrategins mål. Flera av de föreslagna åtgärderna innebär dessutom en förbättring för exempelvis cykeltrafik samt ur tillgänglighets- och trafiksäkerhetssynpunkt.

Trafikkontoret föreslår att nämnden ger kontoret i uppdrag att i ett första steg arbeta vidare med de åtgärder som föreslås på kort och medellång sikt. Den sammanlagda summan för genomförande av föreslagna åtgärder på medellång sikt uppskattas till 15 mnkr. Kostnaden för utredning och projektering av åtgärder på medellång sikt samt genomförande av åtgärder på kort sikt uppskattas till 2 mnkr.

Bakgrund

I stadens Framkomlighetsstrategi finns mål om att 60 % av resorna i innerstaden och 50 % av resorna i ytterstaden ska ske till fots år 2030, till skillnad från dagens 54 % respektive 35 %. I handlingsplanen till Stockholms stads gångplan, som antogs av Kommunfullmäktige i maj 2016, finns fem strategiskt viktiga stråk utpekade. Stråken har potential att bli betydelsefulla i framtiden eller är redan idag starka men kan bli ännu viktigare med rätt åtgärder. Enligt gångplanen ska förbättringar av stråken ske etappvis, med fokus i första hand på de etapper som bäst behöver åtgärder, exempelvis passager över tullsnittet eller förbi barriärer av olika slag. I andra hand ligger fokus på de platser där andra projekt planeras som kan inkludera förbättringar för fotgängare. Gångplanens handlingsplan sträcker sig fram till år 2020.

Ett av dessa utpekade stråk är Hornstull – Telefonplan, som förbinder nybyggd tät stad i Liljeholmen med Södermalm. Detta stråk har nu utretts och förutsättningarna för gångtrafik har studerats.

Översiktsbild över det studerade stråket mellan Hornstull och Telefonplan.

Den sträcka som har studerats börjar vid Hornstull och går därefter söderut på Liljeholmsbrons östra sida till Liljeholmen. Från Liljeholmen och söderut till Midsommarkransen har gångvägarna på båda sidor av Södertäljevägen utretts. Det studerade stråket går därefter vidare längs med Svandammsvägen, genom Svandammsparken och passerar Svandammsplan för att sedan delas i två alternativa sträckningar fram till Telefonplan, längs med Telefonvägen alternativt Tellusborgsvägen – Mikrofonvägen. Stråket har i utredningen delats in i tre avsnitt med olika karaktär och där olika typer av åtgärder är aktuella på de olika delsträckorna. Vissa av de föreslagna åtgärderna är emellertid gemensamma för hela gångstråket. Delsträckornas utbredning redovisas på översiktsbilden ovan.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret och synpunkter har inhämtats från berörda stadsdelsförvaltningar.

Förslag till åtgärder

Utredningen innehåller en inventering av stråket och en analys av förutsättningarna för gångtrafik, med fokus på gångplanens fyra värdeord *kunna*, *vilja*, *veta* och *våga* gå. En walkshop anordnades under utredningens gång där representanter från trafikkontoret samt berörda stadsdelsförvaltningar inbjöds för att få bidra med information samt ges möjlighet att påverka utredningen.

Utredningen har resulterat i förslag om fortsatt arbete med åtgärder på kort, medellång och lång sikt.

De åtgärder som föreslås på kort sikt innebär ett tidsperspektiv på upp till två år från och med idag. Åtgärderna som föreslås på medellång sikt innebär ett tidsperspektiv på två till fem år, medan åtgärder som föreslås på lång sikt innebär ett tidsperspektiv på mer än fem år från idag. De sistnämnda är i många fall mer visionära till sin karaktär och med anledning av det långa tidsperspektivet mer osäkra eftersom förutsättningarna kan förändras. I vissa fall kan dessa åtgärder istället komma att bli medskick i andra projekt.

I samrådsversionen till Stockholms stads nya översiktsplan föreslås norra delen av Södertäljevägen samt Hägerstensvägen bli stadsgator och omges av ny bebyggelse. Södra delen av Södertäljevägen ligger inom ett område som föreslås kompletteras med blandad bebyggelse, bostäder och verksamheter. Vissa av de långsiktiga åtgärderna som föreslås på gångstråken längs med Södertäljevägen kommer att aktualiseras i samband med denna omvandling.

Pågående och planerade projekt

Längs det utredda gångstråket pågår och planeras flera andra projekt. Några exempel är hastighetsplaner och fysiska åtgärder i samband med dessa, cykelprojekt Liljeholmsbron, gång- och cykelpassage över Hägerstensvägen vid korsningen med Södertäljevägen och upprustning av Svandammsparken.

I utredningen av gångstråk Hornstull – Telefonplan har de pågående och planerade projekten studerats och möjliga åtgärder som kan innebära en förbättring ur gångsynpunkt har föreslagits. Exempel på sådana åtgärder har varit breddningar av gångbanor och förslag på ändrad utformning av korsningspunkter.

Gemensamt för stråket

Gångstråket är ungefär fyra kilometer långt, tar cirka 45 minuter att gå från Hornstull i norr till Telefonplan i söder och passerar ett stort antal viktiga målpunkter. Stråket har många kvaliteter, såsom utsikt och vyer över Årsta- och Liljeholmsviken, koppling till Tanto-lundens grönytor och anslutningar till kollektivtrafik, arbetsplatser och bostadsområden. Eftersom ytterligare bebyggelse planeras utmed stråket kommer det i framtiden användas av ännu fler.

Förslag på åtgärder

I anslutning till det studerade gångstråket finns flera gång- och cykeltunnlar som skapar passager förbi de barriärer som de stora

trafiklederna Södertäljevägen, Essingeleden och Hägerstensvägen utgör. Flera åtgärder föreslås för att rusta upp gångtunnlarna. På kort sikt planeras bland annat tvätt, målning, förbättring av belysning samt slyröjning i anslutning till tunnlnarna. Detta förväntas öka tryggheten för passerande gång- och cykeltrafikanter och minska effekten av barriärerna.

På kort sikt föreslås även komplettering av möblering, främst i form av sittplatser, längs med hela stråket. På vissa punkter behöver även belysningen förstärkas. På kort sikt föreslås dessutom att vägvisning för gångtrafik sätts upp. På vissa sträckor kan gång- och cykelvägvisning samordnas, medan separat vägvisning krävs på andra.

På medellång sikt föreslås att ytterligare åtgärder i gångtunnlarna utreds och genomförs. Exempelvis kan gångtunnlarna smyckas med konst eller kreativ färgsättning. Dessutom föreslås ytterligare komplettering av möblering.

Delsträcka 1, Hornstull – Liljeholmen

Den första av de studerade delsträckorna går från Hornstull, på östra sidan av Liljeholmsbron, till tunneln under Södertäljevägen och tvärbanans spår.

Delsträcka 1.

Förslag på åtgärder

Förutom de åtgärder på kort sikt, såsom vägvisning och upprustning av gångtunnlar som beskrivs ovan, kan en idé på lång sikt vara att trappan på Liljeholmsbron som ansluter till Marievik kompletteras med en hiss för att skapa en mer tillgänglig koppling. På lång sikt föreslås även att möjligheterna utreds att förse bron med utsikts- och viloplatser i form av nischer i brokonstruktionen. På lång sikt kan ett förslag vara att utreda en breddning av gång- och cykelbanan mellan Marievik och Liljeholmsbron.

Delsträcka 2, Liljeholmen – Midsommarkransen

Den andra delsträckan går från tunneln under Södertäljevägen vid Liljeholmen och söderut. Gång- och cykelbanorna på båda sidor av Södertäljevägen har studerats. Delsträckan slutar vid den signalreglerade korsningen vid Årstabergsvägen.

Delsträcka 2.

Förslag på åtgärder

På kort sikt finns möjlighet att bredda gång- och cykelbanan på västra sidan Södertäljevägen på sträckor där detta är lämpligt i samband med återställningen efter de ledningsarbeten som planeras.

På medellång sikt föreslås gång- och cykelpassagen över tvärbanans spår vid Liljeholmen få en ny och tydligare utformning, inte minst för att öka tillgängligheten för personer med synnedsättning.

På lång sikt kan en idé vara att utreda en gång- och cykelpassage över Södertäljevägen vid Årstadalsinfarten. Dessutom föreslås åtgärder för att sänka hastigheterna och få en mer mänsklig skala på gång- och cykelvägar längs med Södertäljevägen. För att skapa en trevligare gångmiljö längs med Södertäljevägen föreslås även en utredning av att i framtiden utföra bullerdämpning genom beläggning med tyst asfalt med nya metoder. På lång sikt är en idé också att det signalreglerade övergångsstället över Södertäljevägen vid korsningen med Årstabergsvägen utreds för att undersöka möjligheterna att bredda refuger och öka gröntider för gång- och cykeltrafikanter. Vissa av åtgärderna på lång sikt kan i framtiden komma att bli medskick i andra projekt, exempelvis arbetet med fysiska åtgärder inom ramen för hastighetsplaner.

Delsträcka 3, Midsommarkransen - Telefonplan

Denna delsträcka går från signalkorsningen vid Årstabergsvägen och vidare genom Midsommarkransen och Svandammsparken.

Därefter delar sig stråket i två alternativa sträckningar, antingen via Tellusborgsvägen eller via Telefonvägen till Telefonplans tunnelbanestation.

Delsträcka 3.

Förslag på åtgärder

På kort sikt föreslås förutom de åtgärder som är gemensamma för hela stråket några mindre åtgärder, såsom röjning av vegetation och komplettering av möblering vid Svandammsplan.

På medellång sikt föreslås ny utformning av korsningspunkter och platser längs med Svandammsvägen i Midsommarkransen, vid korsningarna med Nioörtsvägen, Tegelbruksvägen och vid Midsommarkransens tunnelbanestation. Målet är att förstärka stråket, förbättra gångvänligheten och samtidigt skapa platser för vistelse. På medellång sikt föreslås också genomgående gångbanor på platser där tvärgator ansluter till Svandammsvägen, för att öka framkomligheten och trafiksäkerheten för gångtrafikanter. På medellång sikt föreslås slutligen också en breddning av gångbanor längs med Svandammsvägen för att öka framkomligheten för gångtrafik och minska körbanans bredd och på så sätt uppmuntra till ett lugnare trafiktempo.

Analys och konsekvenser

Kontoret har bedömt förslagets konsekvenser, bland annat med avseende på måluppfyllelse för gångtrafik, ekonomi, drift och underhåll samt övrig trafik.

Måluppfyllelse och konsekvenser avseende gångtrafik

De föreslagna åtgärderna förväntas öka gångvänligheten på stråket och bidrar till gångplanens fyra värdeord *kunna*, *vilja*, *veta* och *våga* gå. Fler sittplatser och andra åtgärder för att öka tillgängligheten gör att fler kan använda gångstråket. Upprustning av gångtunnlar,

slyröjning och förbättrad belysning gör stråket attraktivare och bidrar till ökad trygghet, vilket i sin tur medverkar till att fler vill och vågar använda stråket. Vägvisning, genom-gående gångbanor och platsbildningar förstärker stråket, vilket leder till att fler får vetskap om gångstråket. De föreslagna åtgärderna är med andra ord i linje med mål i framkomlighetsstrategin och i gång-planens handlingsplan.

Konsekvenser avseende tillgänglighet

Flera av de föreslagna åtgärderna ökar tillgängligheten för personer med rörelsehinder. Några exempel är nya sittplatser, ny utformning av gång- och cykelpassagen över tvärbanans spår vid Liljeholmen och en hiss från Liljeholmsbron.

Konsekvenser avseende trafiksäkerhet

Flera av de föreslagna åtgärderna ökar trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter. En konsekvens av bredare gångbanor längs med Svandammsvägen är en smalare körbana för motorfordons-trafiken, vilket uppmuntrar till lägre hastighet och därmed leder till minskad risk för olyckor med allvarliga personskador.

Konsekvenser för cykeltrafik

Flera av de åtgärder som föreslås, såsom upprustning av gång- och cykeltunnlar och ny utformning av gång- och cykelpassagen över tvärbanans spår vid Liljeholmen, medför också en förbättring för cykeltrafiken.

Ekonomiska konsekvenser

Den sammanlagda summan för investeringsmedel för föreslagna åtgärder på medellång sikt uppskattas till 15 mnkr. Kostnaden för utredning och projektering av åtgärder på medellång sikt samt genomförande av åtgärder på kort sikt uppskattas till 2 mnkr.

Aktivitet	Kostnad (tkr)
Utredning och projektering, åtgärder på medellång sikt	600
Genomförande, åtgärder på kort sikt	850
Intern tid, kommunikationsinsatser, gångmätningar m.m.	550
Summa	2000

Uppskattade kostnader för 2017

Åtgärd	Kostnad (tkr)
Gångtunnlar, ytterligare åtgärder	1000
Möblering, ytterligare åtgärder	1200
Passage över tvärbanans spår vid Liljeholmen	600
Korsningspunkter och platser, Midsommarkransen	6000
Belysning, komplettering på strategiska punkter	1200
Genomgående gångbanor på Svandammsvägen	1000
Ny sektion Svandammsvägen	4000
Summa	15000

Uppskattade kostnader för genomförande av åtgärder på medellång sikt.

Kostnaden för de föreslagna åtgärderna bedöms rymmas inom kontorets ordinarie budget. Vissa av de studerade åtgärderna, såsom tvätt och städning av gångtunnlar samt röjning av vegetation kommer att belasta ordinarie driftbudget.

Konsekvenser för övrig trafik

Vad gäller konsekvenser för övrig trafik är det i första hand arbeten i anslutning till gångpassager, övergångsställen och korsningspunkter som riskerar att medföra trafikstörningar. Dessa störningar är emellertid endast temporära under byggskedet och åtgärderna som föreslås är lokaliserade till platser där det inte bedöms ge några allvarliga konsekvenser.

Risker och osäkerheter

En risk i projektet är att kostnaderna är översiktligt uppskattade och vidare utredning och projektering kan visa att åtgärderna blir mer omfattande och därmed mer kostsamma eller tidskrävande än beräknat.

Konsekvenser för drift och underhåll

Åtgärderna medför att kostnaderna för drift och underhåll ökar något. Fler sittplatser och vägvisningsskyltar medför ökade kostnader för drift och underhåll. Belysning som förbättras och byts ut till LED kan däremot ge lägre driftkostnad.

Konsekvenser för barn

De föreslagna åtgärderna ökar möjligheterna för barn och ungdomar att gå längs med stråket på ett tryggt och säkert sätt. Flera av åtgärderna leder dessutom till ökad tillgänglighet, vilket ger bättre framkomlighet för barn och ungdomar med funktionsnedsättning. Separering av gångtrafik från cykeltrafik värdesätts ofta av barn och äldre.

Trafikkontorets förslag

Trafikkontoret föreslår att trafiknämnden godkänner inriktningsbeslutet för åtgärder utmed gångstråk Hornstull -Telefonplan till en bedömd kostnad på 15 mnkr. Trafikkontoret föreslår också att nämnden ger kontoret uppdraget att fortsätta utreda och projektera åtgärder fram till ett genomförandebeslut samt att genomföra mindre åtgärder till en bedömd kostnad på 2 mnkr.

Slut